

Aan de leden van de gemeenteraad

Voorstraat 42
2201 HW Noordwijk

Noordwijk,

Postbus 298
2200 AG Noordwijk

T +31 (0)71 36 60 000

Uw kenmerk :
Uw brief van :
Zaaknummer : 157954
Verzenddatum :
Onderwerp : 1e half jaar van de decentralisatie Maatschappelijke zorg
Bijlage(n) :

gemeente@noordwijk.nl
www.noordwijk.nl

KvK nummer 73538469
BTW NL8257.92.150.B01
IBAN NL34BNGH0285044621
BIC BNGHNL2G

Geachte leden van de gemeenteraad,

Via deze brief informeren we u over het eerste half jaar van de decentralisatie van de Maatschappelijke zorg.

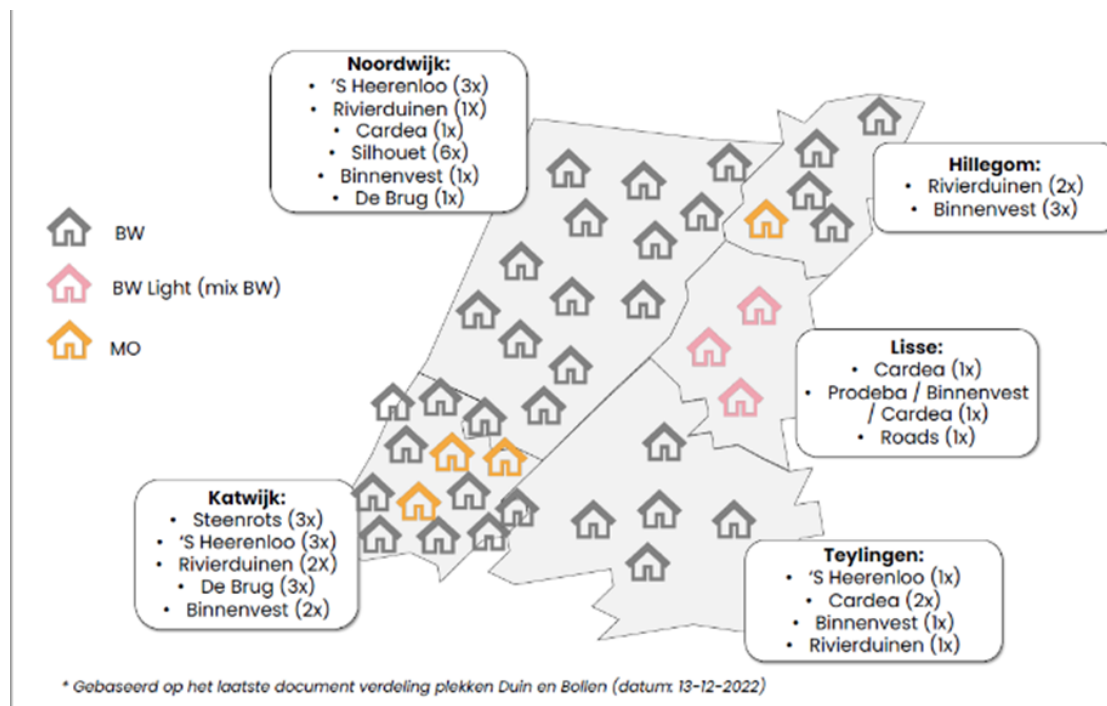
Inleiding

Met ingang van 1 januari 2023 is de Maatschappelijke Zorg gedecentraliseerd in de regio Holland Rijnland. Noordwijk is vanaf 1 januari 2023 verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatschappelijke zorg. Noordwijk heeft samen met gemeenten in de Duin- en Bollenstreek, de maatschappelijke zorg, ondersteuning met wonen en opvang, ingekocht: de omvang is klein, terwijl de diversiteit van de woon- en ondersteuningsvraag van de doelgroep groot is. Door samen te werken kan een zo flexibel aanbod van voorzieningen worden gecreëerd en gefinancierd. De financiële samenwerkingsafspraken zijn gemaakt op basis van (financiële) solidariteit.

Bij maatschappelijke zorg gaat het om opvang en ondersteuning aan inwoners die dak- en/of thuisloos zijn geraakt (opvang met ondersteuning) of vanwege psychische problematiek tijdelijk niet zelfstandig kunnen wonen (wonen met ondersteuning). Bemoezorg valt ook onder de maatschappelijke zorg. Voor de inwoners die een zeer specialistische zorgvraag hebben werken we samen met alle Holland Rijnland gemeenten. Deze specialistische zorg en de organisatie daarvan is gemandateerd aan de gemeente Leiden (regionale specialistische voorzieningen). Daaronder valt bijvoorbeeld de regionale specialistische opvanglocatie 'De Nieuwe Energie' in Leiden en bijvoorbeeld wonen met ondersteuning voor inwoners met psychiatrische problematiek in combinatie met lichamelijke beperking(en). Door de inzet van deze doordecentralisatie zorgen we ervoor dat de benodigde hulp voor inwoners eerder, dichterbij de vertrouwde leefomgeving en meer in samenhang met andere activiteiten en lokale hulpverlening georganiseerd wordt. Dit bevordert het herstel van de inwoner en de participatie in de samenleving. De gecontracteerde aanbieders van de maatschappelijke zorg in de Duin- en Bollenstreek zijn: 's Heerenloo, Stichting De Brug, Stichting Limor, Stichting Rivierduinen, Cardea, Stichting De Haardstee, Prodeba B.V., Stichting De Steenrots, Stichting Arkin, Stichting De Binnenvest, Stichting Leger Des Heils en Silhouet Coaching.

Iedere aanbieder heeft een eigen expertise, denk bijvoorbeeld aan GGZ, jong volwassenen of mensen met een verstandelijke beperking. Waardoor er een breed palet aan zorgaanbod bestaat voor de

inwoners van de Duin- en Bollenstreek. Hieronder is een overzicht te zien van de locaties van bovenstaande aanbieders en de spreiding daarvan in de Duin- en Bollenstreek.

Start van de decentralisatie

De maanden voor de decentralisatie en de eerste maanden van 2023 is er hard gewerkt om alle veranderingen zo goed mogelijk te laten landen in de uitvoering. Inwoners kunnen hun ondersteuningsvraag met betrekking tot maatschappelijke zorg in hun eigen gemeente stellen bij de lokale teams, bij Voor Ieder1. Dit noemen we de 'toegang'. Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de lokale toegang(en) en de regionale toegang. De regionale toegang is ingericht voor de specialistische vragen van inwoners. De dossiers van de inwoners met een indicatie van de gemeente Leiden zijn overgedragen aan de ISD Bollenstreek en de gemeente Katwijk. De overdracht was ingewikkeld, maar is succesvol afgerond en de desbetreffende inwoners hebben hier geen hinder van ondervonden.

De lokale toegang(en) hebben inmiddels ervaring opgedaan om deze 'nieuwe groep' inwoners van de juiste indicaties te voorzien, zodat de inwoners de juiste vorm van wonen met ondersteuning kunnen gaan ontvangen. Inwoners komen eerst op een wachtlijst. Terwijl de inwoner op de wachtlijst staat ontvangt de inwoner passende ondersteuning zodat de inwoner kan starten met het werken aan zijn of haar herstel.

Vanaf 1 januari dit jaar viel onmiddellijk op dat er veel vraag naar opvang binnenkwam van inwoners bij de gemeenten. Positief aan deze ontwikkeling is dat inwoners weten dat zij lokaal hun wonen- en/of opvang met ondersteuningsvraag kunnen stellen. Van alle vragen van deze inwoners bleek maar ongeveer 10 procent recht op opvang met ondersteuning, deze 10 procent ontvangt een indicatie opvang met ondersteuning en worden daadwerkelijk opgevangen. De andere inwoners hebben veelal een huisvestingsvraagstuk en geen ondersteuningsvraag. Deze vragen zijn zichtbaar geworden nu elke inwoner zijn of haar wonen en/of opvang met ondersteuningsvraag in de eigen gemeente kan stellen. De drempel is lager geworden.

Om voldoende opvangplekken te hebben is het aantal plekken in Noordwijk verhoogd van drie naar vijf plekken, waar inwoners drie tot zes maanden verblijven.

Naast de decentralisatie van wonen- en opvang met ondersteuning is ook bemoeizorg, en verslavingszorg en verslavingspreventie gedecentraliseerd. In 2023 zijn de bestaande subsidies vanuit gemeente Leiden één op één overgenomen. De activiteiten zijn dus hetzelfde als voor 2023. Met de uitvoerende zorgpartijen is gestart met gesprekken met het oog op het doorontwikkelen van de bemoeizorg, en verslavingszorg en verslavingspreventie, passend bij de Duin- en Bollenstreek. Waarbij er breder gekeken wordt binnen elke gemeente naar de keten van zorg en veiligheid. Met als doel een goed werkende en samenwerkende keten binnen elke gemeente van de Duin en Bollenstreek op het vlak van zorg en veiligheid. Om de zeer kwetsbare inwoner die zelf geen ondersteuning vraagt, maar niet kan voorzien in zijn/haar bestaanszekerheid toe te kunnen leiden naar de juiste ondersteuning om crisiszorg, onveilige situaties en overlast te voorkomen. Voor kwetsbare inwoners met een hulpvraag start in Noordwijk het opzetten van buurtcirkels, ondersteuningsnetwerken met ervaringsdeskundigen. Dit is samenspraak met Voor Ieder1.

Momenteel wordt er gewerkt aan een regionaal dashboard, waarin de monitorgegevens van de hele regio te raadplegen zijn. Het gaat hier om verzamelen van gegevens van de Maatschappelijke zorg. De verwachting is dat dit eind 2023 beschikbaar is. De raad heeft zich hierover ook uitgesproken in een motie.

Transformatie

Als gemeente Noordwijk staan we voor een flinke opgave als het gaat om de transformatie van de Maatschappelijke zorg. Het vraagt om een basisoniveau van voorzieningen, kennis, geschikte woningen, en vooral samenwerking tussen en met gemeenten, ketenpartners en zorgverzekeraars. Vanaf de start van de voorbereidingen van de decentralisatie hebben we het rapport van de commissie Toekomst Beschermd Wonen (ook wel het rapport van Dannenberg genoemd) omarmd. De geschetste toekomstvisie is opgenomen in het beleidskader 'Maatschappelijke zorg 2017 – 2025' met als belangrijkste ontwikkeling van beschermd wonen in een instelling, naar beschermd wonen Light, naar beschermd thuis, een stabiele woonplek in de wijk met intensieve ambulante begeleiding. In Noordwijk is beschermd wonen-light gestart in de Cardea Community, een woonvoorziening voor jongeren van 12-27 jaar.

Vòòr 2023 zijn de eerste stappen al gezet met de start van de pilot Beschermd Thuis. In de aanbesteding is de transformatie opgenomen met concreet beschreven doelstellingen. Hierin staat de opgave om 30 procent te transformeren van het huidige aanbod naar beschermd thuis. Het huidige aanbod is voornamelijk beschermd wonen in een instelling.

Vanaf januari 2023 werken de zorgaanbieders samen met de gemeenten onder leiding van een transformatiemanager aan de volgende opgaven.

- Samenwerking bij de 24-7 oproep en bereikbaarheid-dienst voor cliënten.
- Onderlinge afspraken met betrekking tot de transformatie opgave, ook wel de op- en ombouw van woonvoorzieningen opgave genoemd.
- Een respijtzorgvoorziening om crisis te voorkomen en herstel te bevorderen.
- Opstellen van een ontwikkelagenda

De verwachting en planning is om einde van het jaar 2023 bovenstaande opgaven vast te kunnen leggen in concrete afspraken.

Regionale ontwikkeling

Een van de specialistische voorzieningen binnen Holland Rijnland is de Nieuwe Energie in de gemeente Leiden. Dakloze inwoners met een specialistische zorgvraag worden op deze locatie opgevangen. In deze voorziening wordt 24 uur per dag, 7 dagen per week, toezicht met bijbehorende begeleiding geboden.

Het streven is dat er geen jongeren in de Nieuwe Energie worden opgevangen maar lokaal. Helaas is er de laatste jaren sprake geweest van een toename van het aantal jongeren in de Nieuwe Energie in plaats van een afname. Dit zijn dakloze jongeren die vanwege hun problematiek 24/7 toezicht en begeleiding nodig hebben.

De Nieuwe Energie is voor jongeren ongeschikt. Ze komen makkelijk in aanraking met drugs, zowel met het gebruik ervan als met dealen. Daarnaast is de kans op verder afglijden en op vergroten van hun eigen problematiek groot door het contact met mede cliënten die al een hele lange voorgeschiedenis hebben met hulpverlening en/of dakloosheid.

Ondanks alle inspanningen van gemeenten om dakloosheid te voorkomen zijn er dakloze jongeren. Het is gewenst om een aparte regionale opvanglocatie in te richten voor dakloze jongeren die 24/7 toezicht nodig hebben. Tijdens de commissie Maatschappij van afgelopen mei is door de bestuurders ingestemd om een jongeren opvanglocatie te realiseren aan het Maansteenpad in de gemeente Leiden voor 15 jongeren, afkomstig uit de regio Holland Rijnland. Deze opvanglocatie is een regionale voorziening en wordt bekostigd vanuit de regionale reserve Maatschappelijke zorg.

Landelijke ontwikkelingen

Nog voor de val van het kabinet is besloten dat de decentralisatie van Maatschappelijke Zorg uitgesteld is naar (vooralsnog) 2025. De afspraken die de gemeenten, vooruitlopend op de telkens vertragende landelijke wetgeving, onderling hebben gemaakt in Holland Rijnland hielden hier al rekening mee. Anders gezegd, de vertraging in het landelijke wetgevingsproces heeft geen gevolgen voor de decentralisatie en de transformatie binnen onze regio.

In het hele land, ook in onze regio, zien we dat de instroom van inwoners vanuit wonen met ondersteuning via Wmo naar Wet Langdurige Zorg hoger is dan voorspeld. In elke regio wordt nu onderzocht wat hiervoor de oorzaak is, door het maken van een regiobeeld. Het zorgkantoor heeft hierin het voortouw en onderzoekt dit samen met de gemeenten en zorgorganisaties. Einde van het jaar moet een regiobeeld opgeleverd worden.

wij vertrouwen er op u hiermee voldoende u voldoende te hebben geïnformeerd over de voortgang van de decentralisatie van Maatschappelijk Zorg in de Duin en Bollenstreek.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Noordwijk

Mw. E.M. Overzier
secretaris

Mw. W.J.A. Verkleij
burgemeester